

La guixera del Planell

Tona

Ubicació

Comarca:	Osona
Lloc/Adreça:	Nord-oest del municipi. Cruïlla del Km 42 de la N-141C amb carretera de Muntanyola.
Emplaçament	Vessant nord del torrent de Sant Cugat, a 80 metres al sud-est de les naus que hi ha a l'inici de la carretera de Muntanyola.
Alçada:	689
Coordenades:	
Latitud:	41.85505
Longitud:	2.19798
UTM Est (X):	433428
UTM Nord (Y):	4633994

Classificació

Número de fitxa	08283 - 210
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Edifici
Estil / època:	Contemporani
Segle	XIX
Any	1872
Estat de conservació	Dolent
Notes de conservació:	En procés d'enrunament, envaït per la vegetació. Edificis molt degradats des de l'any 2011 moment del qual hi ha imatges (veure bibliografia) on encara es podien contemplar les estructures bé.
Protecció	Inexistent
Tipus de protecció:	Inexistent
Número inventari	IPEC 901518
Generalitat i altres inventaris	
Accés	Difícil
Ús actual:	Sense ús
Titularitat	Privada

Titular: 08283A007000250000YM
Autoria de la fitxa Josep Anton Pérez Arriaga (TRÍADE serveis Culturals)
Data de registre de la fitxa: dc., 05/06/2024 - 21:09

Descripció

Restes d'una petita indústria dedicada a la cuita de guix.

Es tracta de diferents dependències cobertes quasi totalment per la vegetació. Malgrat que la conservació és dolenta, es poden observar les boques tapiades de tres forns alineats en un mur, un d'ells envaït per la vegetació. Dels altres dos destaca el fet que les obertures s'han practicat en arc de mig punt resseguides per maons col·locats en sardinell. El parament del mur és de paredat comú, pedra irregular lligada amb morter.

Observacions:

Aquest bé apareix doblement fitxat a l'Inventari del Patrimoni Cultural Immobile de Catalunya, amb el números IPAC 40880 i IPAC 24418, amb el nom de "Forn de calç del Torrent de Sant Cugat".

Història

L'explotació de guix del mas Planell de Tona surt documentada des del 1872, al 16 de febrer d'aquest any es constituí una societat integrada per Ramon de Planell (propietari dels terrenys), Pere Rovira (armer de Vic) i Josep de Plana (veí de Querol), per a explotar el guix. Es va construir un forn nou, prop de la Bestreta, en el qual treballaren entre els anys 1872-1873. Al 1873 aquesta societat es va desfer. No obstant això, des del 1874 la guixera va seguir funcionant a ple rendiment. La pedra es portava des del Garet i les feixines de llenya per al foc des del bosc de Montanyà (Seva). L'explotació continuà fins a principis dels anys 70 del segle XX

La guixera tenia annex un trull o molí per a moldre la calç, que actualment no és visible per la gran quantitat de runa acumulada al damunt d'aquestes construccions. Els forns es van excavar a la roca i foren construïts íntegrament en pedra (IPEC,1998).

Bibliografia

PLADEVALL, Antoni (1990). Tona. Mil cent anys de Història. Eumo Editorial/Ajuntament de Tona.

<https://invarquit.cultura.gencat.cat/card/24418>

[Inventari del patrimoni Etnològic de Catalunya](#)

